

TECHNISCHE COMMISSIE VOOR DE PARAMEDISCHE BEROEPEN	COMMISSION TECHNIQUE DES PROFESSIONS PARAMÉDICALES
Vragen en antwoorden 2016-2017	Questions et réponses 2016-2017
INHOUD:	CONTENU:
<u>1. Vraag betreffende de technische prestaties die behoren tot de bevoegdheden van de audiciens</u>	<u>1. Question relative aux prestations techniques qui relèvent des compétences des audiciens</u>
<u>2. Vragen betreffende de audioloog / audicien</u>	<u>2. Questions relatives aux audiologue / audicien</u>
<u>3. Vraag betreffende de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog: wie mag instaan voor het pre-analytische beheer van de biologische stalen?</u>	<u>3. Question relative à l'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical : Qui peut assurer la gestion pré-analytique des échantillons biologiques ?</u>
<u>4. Vraag betreffende de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog op het gebied van de oftalmologie</u>	<u>4. Question relative à l'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical dans le domaine de l'ophtalmologie</u>
<u>5. Medisch laboratorium technoloog: uitvoering labo-taken</u>	<u>5. Technologue de laboratoire médical: exécution de tâches en laboratoire</u>
<u>6. Mag een medisch laboratorium technoloog een perifere veneuze katheter plaatsen? Mag een medisch laboratorium technoloog een bloedafneming langs aanwezige veneuze katheter uitvoeren?</u>	<u>6. Un technologue de laboratoire médical peut-il poser un cathéter veineux périphérique ? Peut-il effectuer un prélèvement de sang par cathéter veineux en place ?</u>
<u>7. Kan een arts een technoloog medische beeldvorming belasten met de bediening van een toestel voor radiotherapie?</u>	<u>7. Un médecin peut-il charger un technologue en imagerie médicale de manipuler un appareil de radiothérapie ?</u>
<u>8. Mag een logopedist IQ-testen afnemen?</u>	<u>8. Un logopède peut-il faire passer des tests de QI?</u>

<p>1. Vraag betreffende de technische prestaties die behoren tot de bevoegdheden van de audiciens:</p> <p>I. Behoren de volgende prestaties tot de bevoegdheden van de audiciens?</p> <p>I.1. de activering van het hoorsysteem? I.2. de eerste aanpassing van het systeem (wat betreft de buitenkant) na de activering van het implantaat? I.3. de verdere aanpassingen van het systeem (bijvoorbeeld indien de patiënt een hulpstuk bij het systeem wil gebruiken waarmee hij televisie kan kijken of beter kan horen bij vergaderingen enz.)?</p> <p>II. Mogen diezelfde prestaties door een erkende audicien uitgevoerd worden in een privécentrum voor audiologie, buiten de ziekenhuisomgeving?</p> <p>III. Verschilt het antwoord indien dit hoorcentrum bovendien hoortoestellen en hulpstukken voor cochleaire implantaten verkoopt (voor zover natuurlijk de bezoldiging van de audicien niet gelinkt is aan hoeveel hij verkoopt) of is er daar een incompatibiliteit, eventueel deontologisch, met de uitoefening van het beroep van audicien?</p>	<p>1. Question relative aux prestations techniques qui relèvent des compétences des audiciens :</p> <p>I. Les prestations suivantes relèvent-elles des compétences des audiciens ?</p> <p>I.1. l'activation du dispositif auditif ? I.2. la première adaptation du dispositif (quant à sa partie extérieure) après l'activation de l'implant ? I.3. les adaptations ultérieures du dispositif (par exemple, si le patient souhaite utiliser un accessoire au dispositif lui permettant de regarder la télévision ou d'améliorer l'audition lors de réunion, etc.) ?</p> <p>II. Ces mêmes prestations peuvent-elles être accomplies, dans un centre privé dédié à l'audiologie, par un audicien agréé, en dehors du cadre hospitalier ?</p> <p>III. La réponse diffère-t-elle si ce centre auditif vend par ailleurs des appareils auditifs et accessoires pour implants cochléaires (pour autant, bien sûr, que la rémunération de l'audicien ne soit pas liée au nombre de ventes) ou y a-t-il là une incompatibilité, le cas échéant déontologique, avec l'exercice de la profession d'audicien ?</p>
<p>ANTWOORD:</p> <p>Het beroep van audicien wordt gereguleerd door het <u>koninklijk besluit van 4 juli 2004</u> betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van audioloog en van audicien en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de audioloog en de audicien door een arts kan worden belast.</p> <p>Het antwoord op de vragen I.1 en I.2 betreffende de activering van een hoortoestel en de eerste aanpassing ervan bevindt zich in</p>	<p>RÉPONSE:</p> <p>La profession d'audicien est réglementée par <u>l'arrêté royal du 4 juillet 2004</u> relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession d'audiologue et d'audicien et portant fixation de la liste des prestations techniques et de la liste des actes dont l'audiologue et l'audicien peut être chargé par un médecin.</p> <p>La réponse aux questions I.1 et I.2 portant sur l'activation d'un appareil auditif ainsi que sur son adaptation première se trouve au point</p>

punt 1.3 van de bijlage I a) van hetzelfde koninklijk besluit: « *de oorafdruk, de aanpassing, de onmiddellijke doeltreffendheidscontrole en de aflevering van de hoortoestellen ter correctie van het gehoor* ». De bevoegdheid van de audicien met betrekking tot **implantaten** beperkt zich echter tot de technische prestatie beschreven in punt 2 van de bijlage I a): De programmering en het onderhoud van het uitwendige deel van de implantaten ter verbetering van de auditieve functie.

Wat betreft vraag **I.3** betreffende de verdere aanpassingen van het systeem zoals het gebruik van hulpstukken bij het systeem om het gehoor te verbeteren, staat het antwoord onder punt 4 van de bijlage: « *De keuze, de aanpassing, de doeltreffendheidscontrole en de levering van sensorïële hulpmiddelen, andere dan hoortoestellen, die de auditieve handicap reduceren*).

De prestaties I.3 behoren tot de bevoegdheden van de audiciens wanneer het over hoorsystemen gaat.

II. Om de 2de vraag te beantwoorden: wat ook de plaats is waar de technische prestatie uit antwoord I.3 verricht wordt, die plaats moet voldoen aan de installatie- en inrichtingsvoorwaarden die vastgelegd zijn in bijlage III van het voornoemde KB van 4 juli 2004 dat terug te vinden is onder de volgende link:

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/cha_nge_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2004070454&table_name=wet

Niettemin moet men in gedachten houden dat die technische prestaties een omstandig geneeskundig voorschrift vereisen en dat de uitvoering van bepaalde handelingen onder toezicht van een arts moet gebeuren.

1.3 de l'annexe I a) du même arrêté royal : « *la prise d'empreinte, l'adaptation, le contrôle d'efficacité immédiate et la délivrance des appareils de correction auditive* ».

Cependant, la compétence de l'audicien en ce qui concerne les **implants** est limitée à la prestation technique décrite au point 2 de l'annexe I a) : La programmation et la maintenance de la partie externe des appareils d'implantation servant à améliorer la fonction auditive.

Quant à la question **I.3** relative aux adaptations ultérieures du dispositif comme l'utilisation d'accessoires au dispositif permettant l'amélioration de l'audition, la réponse se trouve au point 4 de l'annexe : « *Le choix, l'adaptation, le contrôle d'efficacité et la délivrance de dispositifs sensoriels, autres que l'appareillage de correction auditive, qui réduisent le handicap auditif*).

Les prestation indiquées au I.3 relèvent donc bel et bien des compétences des audiciens quand il s'agit des appareils auditifs.

II. Pour répondre à la 2ème question, quel que soit l'endroit dans lequel le prestation technique du réponse I.3 est accomplie celui-ci doit répondre aux conditions d'installation et d'aménagement définies dans l'annexe III de l'AR du 4 juillet 2004 précité disponible sur le lien suivant :

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/cha_nge_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2004070454&table_name=loi

Cependant, il faut garder à l'esprit que ces prestations techniques exigent une prescription médicale circonstanciée et que l'exécution de certains actes doit-être réalisée sous la supervision d'un médecin.

<p>III. Wat betreft de derde vraag en bij afwezigheid van een wettelijk kader waarvan de waarde bindend zou zijn, en in afwachting van de oprichting van een deontologisch orgaan, overeenkomstig de wens van mevrouw de Minister De Block, voor de gezondheidsberoepen die niet over een Orde beschikken, stellen wij u voor om u te beroepen op het deontologische kader dat uitgewerkt is door de verenigingen die de audiologen en audiciens samenbrengen (Uitvoerend Comité van de Beroepsverenigingen van Audiciens – UCBA); dat kader zou u, zonder wettelijk opgelegd te zijn, verduidelijking kunnen brengen omtrent de conformiteit of niet met bepaalde van uw verplichtingen met betrekking tot uw omgang met patiënten.</p>	<p>III. Concernant la troisième question et en l’absence d’un cadre légal dont la valeur serait contraignante; et dans l’attente de la création d’un organe déontologique, conformément au souhait de Madame la Ministre De Block, pour les professions de santé qui ne disposent pas d’un Ordre, nous vous proposons de vous référer au cadre déontologique élaboré par les associations regroupant les audiologues et audiciens (Comité exécutif des Unions Professionnelles d’Audiciens – CEUPA) qui, sans être imposé par la loi, pourrait vous éclairer sur la conformité ou non à certains de vos devoirs concernant vos rapports aux patients.</p>
<p>2. Vragen betreffende de audioloog / audicien</p> <p>VRAGEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wie is bevoegd om een selectie te maken voor gehoorbescherming meer in het bijzonder de preventieve gehoorbescherming? ➤ Wie mag afdrukken maken om gehoorbescherming op maat (otoplastieken) te maken voor preventieve gehoorbescherming? ➤ Wie mag de levering doen van de preventieve gehoorbescherming? ➤ Mag dit zonder voorschrift van een arts? 	<p>2. Questions relatives aux audiologue / audicien</p> <p>QUESTIONS :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Qui est compétent pour effectuer un choix en matière de protection auditive, et plus particulièrement en termes de protection préventive de l’audition ? ➤ Qui peut prendre les empreintes pour fournir une protection auditive sur mesure (otoplastiques) dans le cadre de la protection préventive de l’audition ? ➤ Qui peut délivrer les dispositifs de protection préventive de l’audition ? ➤ Cette délivrance peut-elle s’effectuer sans prescription d’un médecin ?
<p>ANTWOORD:</p> <p>De audiologie is een paramedisch beroep zoals omschreven in art. 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (WUG of ex-KB nr. 78).</p>	<p>RÉPONSE:</p> <p>L’audiologie est une profession paramédicale comme stipulée dans l’art. 69 de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l’exercice des professions des soins de santé (LEPSS ou ancien AR n°78).</p>

<p>Daarbij trekken we graag de aandacht op artikel 1 van diezelfde wet: “ De geneeskunst omvat de geneeskunde, de tandheelkunde inbegrepen, uitgeoefend ten aanzien van menselijke wezens, en de artsenijsbereidkunde, onder hun <u>preventief</u> of experimenteel, curatief, continu en palliatief voorkomen</p> <p>De handelingen of technische prestaties waar naar hier verwezen wordt kaderen binnen de <u>preventieve geneeskunde</u> en moeten volgens de huidige wetgeving door een arts worden voorgeschreven.</p> <p>In het Koninklijk besluit van 4 juli 2004 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van audioloog en van audicien en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van de toevertrouwde handelingen waarmee de audioloog en de audicien door een arts kan worden belast wordt in artikel 3 de rol van de audioloog en de audicien omschreven (http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2004070454&table_name=wet):</p> <p>De audioloog is degene die onder meer aan preventie en screening van gehoorstoornissen doet.</p> <p>De audicien heeft onder meer volgende bevoegdheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ de gehoorbeschermingsystemen tegen lawaaioverlast; ➤ de bescherming van de auditieve functie; <p>Men moet aan de kwalificatievereisten voldoen om het beroep van audicien of van audioloog te mogen uitoefenen en daarnaast ook over een erkenning en een visum beschikken.</p>	<p>Nous aimerions d’ailleurs attirer l’attention sur l’article 1 de ladite loi : « L’art de guérir couvre l’art médical, en ce compris l’art dentaire, exercé à l’égard d’êtres humains, et l’art pharmaceutique, sous leurs aspects <u>préventifs</u> ou expérimentaux, curatifs, continus et palliatifs ».</p> <p>Les actes ou prestations techniques auxquels le texte fait référence entrent dans le cadre de <u>la médecine préventive</u> et doivent être prescrits par un médecin conformément à la législation actuelle.</p> <p>Dans l’arrêté royal du 4 juillet 2004 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l’exercice de la profession d’audiologue et d’audicien et portant fixation de la liste des prestations techniques et de la liste des actes dont l’audiologue et l’audicien peut être chargé par un médecin, l’article 3 définit le rôle de l’audiologue et de l’audicien. (http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2004070454&table_name=loi) :</p> <p>L’audiologue est celui qui, entre autres, pratique la prévention et le dépistage des troubles de l’audition ;</p> <p>Parmi les attributions conférées à l’audicien on trouve :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ les systèmes de protection contre les nuisances sonores ; ➤ la protection de la fonction auditive ; <p>Pour pouvoir exercer la profession d’audicien ou d’audiologue, il faut remplir les conditions de qualification requises et disposer d’un agrément et d’un visa.</p>
---	--

<p>In de bijlagen van het voornoemd koninklijk besluit van 4 juli 2004 worden de lijsten opgenomen van technische prestaties en toevertrouwde handelingen die mogen verricht worden door audiciens en door audiologen.</p> <p>Zie :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Audicien: Art. N1 Bijlage Ia) 5. De bescherming van het gehoor tegen schadelijk geluid, omvattend de keuze, de aanpassing en de levering van individuele* hulpmiddelen ter bescherming van de hoorfunctie <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorwaarden zie art. 5 van het kb van 4 juli 2004: omstandig geneeskundig voorschrift van een arts <p>* Bijvoorbeeld gehoorbescherming op maat.</p> <p>Wanneer het gaat over individuele hulpmiddelen (bijvoorbeeld oordoppen op maat) blijkt dus uit het voorgaande dat alleen een audicien de technische prestaties zoals hier vermeld mag uitvoeren en dit mits een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts. Een arts is natuurlijk vrij om zelf deze handelingen te stellen.</p> <p>De aflevering van oordoppen die niet op maat gemaakt en vrij verkrijgbaar zijn worden niet aanzien als onwettige uitoefening van de geneeskunde.</p>	<p>Les annexes de l'arrêté royal susmentionné du 4 juillet 2004 présentent les listes des prestations techniques et actes confiés pouvant être accomplis par les audiciens ou audiologues.</p> <p>Voir :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Audicien : Art. N1 Annexe Ire a) 5. La protection de la fonction auditive contre les nuisances sonores impliquant le choix, l'adaptation et la délivrance de moyens de protection individuels* de la fonction auditive. <ul style="list-style-type: none"> ○ Voir conditions art. 5 de l'AR du 4 juillet 2004 : prescription médicale circonstanciée d'un médecin. <p>* Par exemple protection auditive sur mesure.</p> <p>S'agissant de protection individuelle (par exemple bouchons d'oreille sur mesure) et au regard de ce qui précède, seul un audicien peut exercer les prestations techniques telles que mentionnées ici, à condition qu'il dispose d'une prescription médicale circonstanciée d'un médecin. Bien entendu, le médecin est libre de réaliser soi-même ces actes.</p> <p>La distribution libre des bouchons d'oreille qui ne sont pas faites sur mesure n'est pas considéré comme pratique illégale de la médecine.</p>
<p>3. Vraag betreffende de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog: wie mag instaan voor het pre-analytische beheer van de biologische stalen?</p>	<p>3. Question relative à l'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical : Qui peut assurer la gestion pré-analytique des échantillons biologiques ?</p>
<p>ANTWOORD: <u>In punt 2 van bijlage I en in bijlage II van het koninklijk besluit van 2 juni 1993 betreffende het beroep van medisch laboratorium</u></p>	<p>RÉPONSE: <u>Au point 2 de l'annexe I ainsi qu'à l'annexe II de l'Arrêté Royal du 2 juin 1993 relatif à la profession de technologue de laboratoire</u></p>

technoloog is respectievelijk de lijst van de handelingen waarmee een arts en de lijst van de handelingen waarmee de apothekers die gemachtigd zijn om de analyses in de klinische biologie te verrichten een medisch laboratorium technoloog kunnen belasten opgenomen: « **Laboratoriumonderzoeken: Het op punt stellen en het uitvoeren van onderzoeken in vitro op stalen van menselijke oorsprong** ».

Aangezien elke uitgeoefende bevoegdheid toegekend moet zijn op basis van de wettelijk vastgelegde bepalingen, is het pre-analytische beheer van de biologische stalen van menselijke oorsprong dus wel degelijk een handeling die onder de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen valt, en **gaat het meer bepaald om een handeling bestemd voor de medisch laboratorium technoloog.**

Er dient te worden opgemerkt dat bepaalde handelingen (zoals de handeling in kwestie) opgenomen zijn in de lijst van de activiteiten die toegestaan zijn voor meerdere gezondheidszorgbeoefenaars, en in het huidige geval gaat het om de artsen, verpleegkundigen, vroedvrouwen en de medisch laboratorium technologen alsook sommige personen die over een derogatie door verworven rechten beschikken voor die handelingen.

De Federale Raad voor de paramedische beroepen heeft een advies gegeven over het beroep van medisch laboratorium technoloog. Daarin wordt voorgesteld om in de wetgeving te verduidelijken dat de pre-analyse van stalen van menselijke oorsprong behoort tot de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog:

“ *Laboratoriumonderzoeken: **Het voorbereiden, het uitvoeren en het op punt***

médical figurent, respectivement, la liste des actes dont un médecin peut charger un technologue de laboratoire médical et la liste des actes dont les pharmaciens, autorisés à effectuer les analyses de biologie clinique, peuvent charger un technologue de laboratoire médical: « **Analyses de laboratoire: mise au point et exécution d’examens in vitro sur des échantillons d’origine humaine** ».

Dès lors que toute compétence exercée doit avoir été attribuée sur la base des dispositions fixées par la loi, la gestion pré-analytique des échantillons biologiques d’origine humaine constitue donc bien un acte qui relève de la loi coordonnée relative à l’exercice des professions de soins de santé du 10 mai 2015, et **il s’agit plus particulièrement d’un acte dédié au technologue de laboratoire médicale.**

Il est à noter que certains actes (comme celui-ci) sont présents dans la liste des activités autorisées à plusieurs professionnels de santé, et dans le cas présent il s’agit des médecins, infirmiers, sage-femme et les technologues de laboratoire médical ainsi que certaines personnes qui disposent d’une dérogation des droits acquis pour ces actes.

Le Conseil fédéral des professions paramédicales a émis un avis concernant la profession du technologue de laboratoire médical. Dans cet avis il est proposé de clarifier que la pré-analyse des échantillons d’origine humaine relève de l’exercice de la profession de technologue de laboratoire médical :

« Analyses de laboratoire: **Préparation,**

<p><i>stellen van onderzoeken in vitro op stalen van menselijke oorsprong”.</i></p> <p>De Technische Commissie wenst dit binnenkort in een eigen advies te bekrachtigen.</p> <p><i>Wettelijke referenties:</i></p> <p>1. Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/cha_nge_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2015051006&table_name=wet</p> <p>2. Advies FRPB 2016/03 met betrekking tot de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog: http://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/advies-en-overlegorgaan/raden/federale-raad-voor-de-paramedische-beroepen</p> <p>3. De link naar de website van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu: http://www.health.belgium.be/nl/gezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gezondheid ➤ Zorgberoepen 	<p>exécution et mise au point d'analyses in vitro sur des échantillons d'origine humaine ».</p> <p>La Commission Technique souhaite confirmer ceci dans un avis qu'elle rendra prochainement..</p> <p><i>Références légales :</i></p> <p>1. Loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé : http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/cha_nge_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2015051006&table_name=loi</p> <p>2. Avis CFPP 2016/03 concernant l'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical : http://organesdeconcertation.sante.belgique.be/fr/organe-d'avis-et-de-concertation/conseil-federal-des-professions-paramedicales</p> <p>3. Le lien vers le site du SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement : http://www.health.belgium.be/fr/sante</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Santé ➤ Professions de santé
<p>4. Vraag betreffende de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog op het gebied van de oftalmologie: Valt de uitvoering van oftalmologische onderzoeken onder dit beroep? Valt bijvoorbeeld de uitvoering van technische onderzoeken tijdens oftalmologische raadplegingen (bv. gezichtsvelden, gezichtsscherpte, contrastvisie, speculaire microscopie, fundoscopie enz.) onder de MLT-handelingen?</p>	<p>4. Question relative à l'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical dans le domaine de l'ophtalmologie : la réalisation d'exams ophtalmologiques relève-t-elle de cette profession ? A titre d'exemple, la réalisation d'exams techniques en consultation ophtalmologique (ex. champs visuels, acuité visuelle, vision des contrastes, spéculaire, photo du fond d'œil, etc.) est-elle reprise dans les actes TLM ?</p>

ANTWOORD:

De uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog wordt geregeld door het koninklijk besluit van 2 juni 1993 betreffende het beroep van medisch laboratorium technoloog (MLT), dat in art. 4, § 1. de lijst van de handelingen vastlegt waarmee een arts een MLT kan belasten.

De handelingen uit het domein van de oftalmologie die u aanhaalt, verwijzen niet naar een handeling of technische prestatie die letterlijk terug te vinden is in de lijst van de handelingen die in bijlage I bij dit besluit staan. In die lijst staat evenwel een meer algemene handeling, met als titel: « **meting en evaluatie van parameters behorende tot de verschillende biologische functies** ». Men zou eventueel kunnen aannemen dat het meten van bepaalde elementen van het gezichtsvermogen neerkomt op het meten van een parameter behorende tot een biologische functie.

Wij menen daarentegen dat uw vraag betrekking heeft op het paramedische beroep van orthoptist zoals vastgelegd in het koninklijk besluit van 24 november 1997. Op basis van dat besluit kan de arts bepaalde handelingen die onder de oftalmologie vallen en betrekking hebben op **alle functionele onderzoeken van het gezichtssysteem** aan de orthoptist toevertrouwen.

De lijst van de handelingen uit de bijlage bij dat besluit beschrijft onder meer de volgende technische prestaties:

- **Orthoptische onderzoeken en een geschreven technisch verslag van de uitgevoerde onderzoeken, gericht aan de voorschrijvende arts**
- **Inwinnen van de noodzakelijke gegevens voor een goed verloop van het onderzoek;**
- **Objectieve kwalitatieve en kwantitatieve oogstandsbepaling;**

REPONSE :

L'exercice de la profession de technologue de laboratoire médical est régi par l'arrêté royal du 2 juin 1993 relatif à la profession de technologue de laboratoire médical (TLM), lequel définit, dans l'art. 4, § 1., la liste des actes dont un médecin peut charger un TLM.

Les actes du domaine de l'ophtalmologie que vous évoquez ne renvoient à aucun acte ou prestation technique nommément présent dans la liste des actes figurant à l'annexe I de cet arrêté. Par contre dans cette liste figure un acte d'ordre plus général, intitulé : « **mesure et évaluation de paramètres concernant les différentes fonctions biologiques** ». On pourrait éventuellement considérer que mesurer certains éléments de la vue revient à mesurer un paramètre relatif à une fonction biologique.

En revanche, il nous semble que votre question renvoie à la profession paramédicale d'orthoptiste telle que définie par l'arrêté royal du 24 novembre 1997. Sur la base de cet arrêté, le médecin peut confier à l'orthoptiste, certains actes qui relèvent de l'ophtalmologie et concernent **tous les examens fonctionnels du système visuel**.

La liste des actes figurant à l'annexe de cet arrêté, décrit, entre autre, les prestations techniques suivantes :

- **Examens orthoptiques et un rapport technique écrit des examens effectués, adressé au médecin prescripteur**
- **collecte des informations nécessaires au bon déroulement de l'examen;**
- **détermination objective qualitative et quantitative de la position oculaire;**
- **exploration de la motilité oculaire;**

<p>- Onderzoek van de oogmotiliteit; - Opsporing van stoornissen van het kleuzen; - Bepaling van de gezichtsscherpte; - Onderzoek naar de oculaire dominantie.</p> <p>Zo blijkt dus dat de vragen die u stelt, meer onder het beroep van orthoptist dan onder het beroep van MLT vallen. Niettemin sluit de huidige wetgeving een dergelijke praktijk door een MLT niet uit.</p> <p>Om de Minister te vragen bepaalde elementen met betrekking tot dat beroep te verduidelijken, heeft de Technische Commissie voor de Paramedische Beroepen een advies (2013/02) uitgebracht met betrekking tot de handelingen en de technische prestaties die artsen, apothekers en licentiaten in de scheikundige wetenschappen mogen delegeren aan een medisch laboratorium technoloog, waarvan hieronder de link terug te vinden is: http://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/advies-201302-betreffende-het-beroep-van-medisch-laboratorium-technoloog.</p> <p>Maar dat advies is nog niet onderworpen aan een beslissing van de Minister.</p> <p>In afwachting daarvan moet eraan herinnerd worden dat de arts de verantwoordelijkheid draagt om uit de gemachtigde gezondheidszorgbeoefenaars diegene te kiezen die het meest competent is om de handeling uit te voeren die hij hem wil toevertrouwen.</p>	<p>- dépistage des anomalies de la vision des couleurs ; - détermination de l'acuité visuelle; - recherche de la dominance oculaire;</p> <p>Il semble donc que les questions que vous posez relèvent plus de la profession d'orthoptiste que de TLM. Toutefois la législation actuelle n'exclue pas une telle pratique par un TLM.</p> <p>C'est pour demander au Ministre de clarifier certains éléments relatifs à cette profession que la Commission Technique des Professions Paramédicales a rendu un avis (2013/02) portant sur les actes et les prestations techniques que les médecins, les pharmaciens et les licenciés en sciences chimiques peuvent déléguer à un technologue de laboratoire médical dont voici le lien :</p> <p>http://organesdeconcertation.sante.belgique.be/fr/documents/avis-201302-concernant-le-technologue-de-laboratoire-medical.</p> <p>Mais cet avis n'a pas encore fait l'objet d'une décision du Ministre.</p> <p>En attendant, il faut rappeler que le médecin porte la responsabilité de choisir, parmi les professionnels de santé autorisés, lequel sera le plus compétent pour exécuter l'acte qu'il veut lui confier.</p>
<p>5. Medisch Laboratorium Technoloog: uitvoering labo-taken Wie mag volgende handelingen stellen?</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tellen van verdunde trombocytenconcentraten en hematocrietbepaling met behulp van een geautomatiseerde hematologie- 	<p>5. Technologue de laboratoire médical : exécution de tâches en laboratoire Qui peut réaliser les actes suivants ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Comptage des concentrés plaquettaires dilués et mesure de l'hématocrite à l'aide d'un automate d'hématologie, type SYSMEX.

<p>automaat, type SYSMEX.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tellen van witte bloedcellen met behulp van een Nageotte telkamer. ➤ Bepalen van anti A en anti B titer in plaatjesconcentraten door middel van buisjesmethode ➤ Is er een verschil tussen stalen van patiënten en stalen van bloeddonoren? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Comptage des globules blancs à l'aide d'une cellule de numérotation de Nageotte. ➤ Titrage des anticorps anti-A et anti-B dans les concentrés plaquettaires au moyen de la technique en tube. ➤ Existe-t-il une différence entre les échantillons des patients et ceux des donneurs de sang ?
<p>ANTWOORD:</p> <p>De handelingen die hier worden aangehaald vallen onder de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.</p> <p>Enkel bepaalde gezondheidszorgbeoefenaars zijn gemachtigd om deze handelingen stellen. In het Koninklijk besluit van 2 juni 1993 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog worden in bijlage 1 en 2 de handelingen omschreven waarmee een arts/een apotheker die gemachtigd is om de analyses in de klinische biologie te verrichten de medisch laboratorium technoloog kan belasten:</p> <p>http://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/zorgberoepen/paramedische-beroepen/medisch-laboratorium-technoloog</p> <p>In bijlage 1, punt 2 en in bijlage 2 vinden we volgende handeling terug:</p> <p>Laboratoriumonderzoeken</p> <p>Het op punt stellen en het uitvoeren van onderzoeken in vitro op stalen van menselijke oorsprong :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1°. chemisch onderzoek; 2°. hematologisch onderzoek; 3°. immunologisch onderzoek; 4°. microbiologisch onderzoek; 5°. pathologisch-anatomisch onderzoek; 6°. genetisch onderzoek. 	<p>RÉPONSE:</p> <p>Les actes mentionnés ici entrent dans le cadre de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions de soins de santé.</p> <p>Seuls certains professionnels de soins de santé sont habilités à effectuer ces actes. Dans l'arrêté royal du 02 juin 1993 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour exercer la profession de technologue de laboratoire médical, les annexes 1 et 2 définissent les actes dont un médecin peut charger un technologue de laboratoire médical :</p> <p>http://www.health.belgium.be/fr/sante/professions-de-sante/professions-paramedicales/technologue-de-laboratoire-medical</p> <p>Nous retrouvons dans l'annexe I au point 2 les actes suivants :</p> <p>Analyses de laboratoire</p> <p>Mise au point et exécution d'examens in vitro sur des échantillons d'origine humaine :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1°. examens chimiques ; 2°. examens hématologiques ; 3°. examens immunologiques ; 4°. examens microbiologiques ; 5°. examens anatomopathologiques ; 6°. examens génétiques.

<p>Een medisch laboratorium technoloog mag hematologisch onderzoek uitvoeren van onderzoeken in vitro op stalen van menselijke oorsprong indien een arts/een apotheker die gemachtigd is om de analyses in de klinische biologie te verrichten dit aan de medisch laboratorium technoloog toevertrouwd.</p> <p>Er is geen verschil tussen het uitvoeren van hematologisch onderzoek op een staal van een patiënt of een staal van een donor. Dit dient altijd te gebeuren door gemachtigde erkende gezondheidszorgbeoefenaars.</p>	<p>Un technologue de laboratoire médical peut exécuter un examen hématologique dans le cadre d'examens in vitro sur des échantillons d'origine humaine si un médecin/ un pharmacien autorisé à effectuer des analyses de biologie clinique lui en a confié la charge.</p> <p>Il n'y a pas de différence entre un examen hématologique réalisé sur un échantillon de patient et celui réalisé sur un échantillon de donneur. Cet examen doit toujours être effectué par des professionnels de soins de santé agréés habilités.</p>
<p>6. Mag een MLT een perifere veneuze katheter plaatsen? Mag een MLT een bloedafneming langs aanwezige veneuze katheter uitvoeren?</p>	<p>6. Un technologue de laboratoire médical peut-il poser un cathéter veineux périphérique ? Peut-il effectuer un prélèvement de sang par cathéter veineux en place ?</p>
<p>ANTWOORD: In het Koninklijk besluit van 2 juni 1993 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van medisch laboratorium technoloog worden in bijlage 1 en 2 de handelingen omschreven waarmee een arts en de apotheker klinisch bioloog de medisch laboratorium technoloog kan belasten. <i>Een arts mag een medisch laboratorium technoloog belasten met bloedafneming voor staalafname door veneuze of capillaire punctie, of langs aanwezige arteriële katheter.</i></p> <p>Een medisch laboratorium technoloog mag volgens de wetgeving geen veneuze katheter plaatsen en ook geen bloedafneming doen via een aanwezige veneuze katheter.</p> <p>De Technische Commissie vindt dat de MLT in de toekomst wettelijk bevoegd en opgeleid moet zijn om een veneuze katheter te plaatsen en/of bloedafname te doen langs</p>	<p>RÉPONSE : Dans l'arrêté royal du 02 juin 1993 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour exercer la profession de technologue de laboratoire médical, les annexes 1 et 2 définissent les actes dont un médecin peut charger un technologue de laboratoire médical.</p> <p><i>Un médecin peut charger un technologue de laboratoire médical d'effectuer un prélèvement de sang par ponction veineuse ou capillaire, ou par cathéter artériel en place.</i></p> <p>Conformément à la législation, un technologue de laboratoire médical ne peut poser un cathéter veineux ni effectuer un prélèvement de sang par cathéter veineux en place.</p> <p>La Commission Technique estime que, dans le futur, le TLM devra être légalement autorisé et formé à placer un cathéter veineux et / ou procéder à une prise de sang le long d'un</p>

<p>aanwezige veneuze katheter in het kader van zijn beroepsuitoefening, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van bepaalde functionele testen en dit onder toezicht van een arts. De Technische Commissie zal de Minister van Volksgezondheid adviseren om deze wijziging van de wetgeving door te voeren.</p>	<p>cathéter veineux présent, et ce, dans le cadre de ses activités professionnelles, par exemple, pour effectuer certains tests fonctionnels. Ces activités devront être effectuées sous la supervision d'un médecin. La Commission Technique compte envoyer, à la Ministre de la Santé publique, une demande de modification de la législation en vigueur en la matière</p>
<p>7. Technoloog medische beeldvorming: Kan een arts een technoloog medische beeldvorming belasten met de bediening van een toestel voor radiotherapie (Cf. bijlage A van het Koninklijk besluit van 28/02/1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van technoloog medische beeldvorming en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een arts kan worden belast) ?</p>	<p>7. Technologue en imagerie médicale : Un médecin peut-il charger un technologue en imagerie médicale de manipuler un appareil de radiothérapie (Cf. annexe A de l'arrêté royal du 28/02/1997 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession de technologue en imagerie médicale et portant fixation de la liste des actes dont celui-ci peut être chargé par un médecin) ?</p>
<p>ANTWOORD: De handelingen waarmee een arts een technoloog medische beeldvorming kan belasten worden bepaald in het Koninklijk besluit van 28 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van technoloog medische beeldvorming en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een arts kan worden belast http://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/zorgberoepen/paramedische-beroepen/technoloog-medische-beeldvorming)</p> <p style="text-align: center;">❖</p> <p>Hier vinden we terug: <i>Gebruik en bediening van toestellen in de medische beeldvorming (conventionele en digitale radiologie, magnetische resonantie), de nucleaire geneeskunde in vivo, met of zonder contrastproducten of merkers met een diagnostische en/of therapeutische waarde;</i></p>	<p>RÉPONSE: Les actes dont un médecin peut charger un technologue en imagerie médicale sont fixés par l'arrêté royal du 28 février 1997 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession de technologue en imagerie médicale et portant fixation de la liste des actes dont celui-ci peut être chargé par un médecin.</p> <p>http://www.health.belgium.be/fr/sante/professions-de-sante/professions-paramedicales/technologue-en-imagerie-medicale)</p> <p style="text-align: center;">❖</p> <p>Nous y retrouvons : <i>Utilisation et manipulation d'appareils d'imagerie médicale (R.X. conventionnelle et numérisée, IRM), de médecine nucléaire in vivo, avec ou sans produits de contraste ou marqueurs, à but diagnostique et/ou thérapeutique ;</i></p>

<p>Alsook: <i>hulp bij interventionele technieken, echografische en al de bijzondere beeldvormende, diagnostische en therapeutische technieken.</i></p> <p>Een technoloog medische beeldvorming kan dus belast worden door een arts om toestellen voor radiotherapie te bedienen. In het advies 2015/01 van de Technische Commissie voor de paramedische beroepen houdende een voorstel tot wijziging van het voornoemd koninklijk besluit van 28 februari 1997, is dit duidelijker opgenomen. Dit advies is verstuurd naar de Minister van Volksgezondheid, maar tot op heden (<i>datum van de plenaire vergadering?</i>) nog niet bekrachtigd.</p>	<p>Ainsi que : <i>Actes d'assistance lors des techniques interventionnelles, échographiques, et de toutes les techniques particulières d'imagerie médicale diagnostique et thérapeutique.</i></p> <p>Un technologue en imagerie médicale peut donc être chargé par un médecin de manipuler des appareils de radiothérapie. Cela est mentionné de façon plus claire dans l'avis 2015/01 de la Commission technique des professions paramédicales portant sur une proposition de modification de l'arrêté royal susmentionné du 28 février 1997. Cet avis a été envoyé à la Ministre de la santé publique, mais n'a pas encore été, à ce jour, (date de la réunion plénière) validé.</p>
<p>8. Mag een logopedist IQ-testen afnemen?</p>	<p>8. Un logopède peut-il faire passer des tests de QI?</p>
<p>ANTWOORD: Hierbij kan verwezen worden naar het Koninklijk besluit van 20 oktober 1994 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van logopedist en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de logopedist door een arts kan worden belast. Het is de mening van de Technische commissie dat het afnemen van IQ-testen niet behoort tot de competenties van de logopedist. Echter, een logopedist dient wel kennis te hebben van de methodologie zodat de resultaten van deze testen kunnen meegenomen worden bij de logopedische onderzoeken en logopedische behandelingen. IQ-testen behoren tot de uitoefening van geestelijke gezondheidszorgberoepen. De Federale Raad voor de geestelijke gezondheidszorgberoepen wordt opgericht in</p>	<p>RÉPONSE: Il convient de faire référence ici à l'arrêté royal du 20 octobre 1994 relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession de logopède et portant fixation de la liste des prestations techniques et de la liste des actes dont le logopède peut être chargé par un médecin. La Commission technique est d'avis qu'effectuer des tests de QI n'entre pas dans les compétences du logopède. Néanmoins, ce dernier doit avoir une bonne connaissance de la méthodologie afin que les résultats puissent être pris en compte lors d'examens ou de traitements logopédiques. Les tests de QI relèvent de l'exercice des professions de soins de santé mentale. Le Conseil fédéral des professions de soins de santé mentale sera constitué au cours de</p>

<p>de loop van het jaar 2017. Als men wil weten wie bevoegd is voor deze materie, kan deze vraag aan de Federale Raad voor de geestelijke gezondheidsberoepen worden gesteld wanneer deze is samengesteld en begint aan zijn werkzaamheden.</p>	<p>l'année 2017. Pour savoir qui est autorisé à faire ces tests, on peut soumettre cette question à ce Conseil après sa mise en place et le début de ses travaux.</p>
---	---